

ILLFA 5

JANUÁR 2015 / 2016

INFORMAČNÉ LISTY FAKULTY ARCHITEKTÚRY STU V BRATISLAVE

PRÍHOVOR DEKANKY

Vážené kolegyně a kolegovia,

začiatok roka, sa na vysokých školách nesie v znamení skúškového obdobia. Predstavuje zvršenie nášho pedagogického snaženia v polovici akademického roka. Súčasne sa či už „povinne“ cez spracovávanie výročných správ a hodnotení, alebo cez osobné bilancovanie, obzeráme za predchádzajúcim rokom. Ten náš fakultný priniesol mnoho pozitívneho vo všetkých oblastiach nášho pedagogického, vedeckého a umeleckého života.

PRÍHOVOR

OBLASŤ PEDAGOGIKY
Uznaním kvality výučby na Fakulte architektúry sú predovšetkým ocenenia našich pedagógov a úspechy našich študentov v medzinárodných súťažiach, či o zapojenie sa fakulty do edukačných projektov.
Pozitívom je, že v rámci pedagogického procesu bola naša fakulta intenzívne zapojená do medzinárodných projektov so zásadnou medzinárodnou konfrontáciou. Medzi tieto projekty v roku 2015 patrili predovšetkým:
> projekt **Environmental Wooden Climatic Chamber**, medzinárodný výskumno-vzdelávací projekt, cieľom ktorého je stavba experimentálnej mikroarchitektúry v chránenom vtáčom území na pozorovanie prírody
> získanie projektu **UNIALL – Accessibility of Higher Education for Students with Special Needs**, v rámci ERASMUS+, č. 2015-1-SK01-KA203-008959

Na fakulte sa realizovali mnohé podnetné aktivity, za ktorými stáli zanieteni pedagógovia a študenti: výstavy, semináre, diskusie v rámci projektu, Načo sú nám pamiatky?, Noci architektúry, Urbanizmus 21. storočia, študentské súťaže Xella, Ilover, Súčasný rodinný dom.
Medzi najvýznamnejšie ocenenia našich študentov patria:
> Michal Sládek za výnimočný projekt „Architekté v osade“ získal ocenenie Granátt 2015,
> Paulína Lišková (vedúci M. Baláž) zvíťazila v roku 2015 v súťaži Canstarter za recyklovateľnú hojdačku,
> Adam Toth získal za koncept hasiaceho dronu Národnú cenu za dizajn,
> projekt Flowers for Slovakia za kolekciu Lost & Found by Vitra získal Národnú cenu za dizajn.
Medzi ocenenia našich kolegov je to:
> Projekt „Modelujeme diela nestorov slovenskej architektúry“, autorky doc. Ing. arch. Jany Pohaníčovej, PhD. získal 2. miesto v celoštátnej súťaži BrilianTT 2015.
Rok 2015 bol i zavŕšením Komplexnej akreditácie, s priznaním práv uskutočňovať študijné programy v troch odboroch.

OBLASŤ VEDY, VÝSKUMU A UMENIA
Z vedeckých podujatí, ktoré sa za ostatný rok organizovali na pôde fakulty je vhodné vyzdvihnúť predovšetkým významné medzinárodné konferencie:
> 4. svetová konferencia o technickom a inžinierskom vzdelávaní na FA STU – organizátor Fakulta architektúry a The World Institute for Engineering and Technology Education (WIETE), Melbourne, Austrália

> OIKONET konferencia „Global Dwelling“.
Z domácich konferencií, ktoré FA STU organizovali v odbtovej komunite je to:
> **Medzinárodná odborná konferencia Public Spaces**.
Medzi najzásadnejšie medzinárodné projekty riešené v roku 2015 na fakulte patrili:
> **REGIOGOES** – Regionálny potenciál v pohraničných oblastiach Rakúsko–Slovensko. Vývoj nových modelov bývania, práce avoľného času pre prihraničné oblasti,
> **OIKONet** – Globálna multidisciplinárna sieťová platforma pre výskum a vzdelávanie v oblasti bývania.
Z domácich výskumných projektov sú to predovšetkým dva projekty APVV:
> Interakcia človeka a dreva – Humanizačný potenciál dreva v interiéri
> Interiérový dizajn ako prostriedok prevencie a liečenia civilizačných chorôb.
Fakulta bola prostredníctvom svojich pedagógov zapojená do projektu MŠ:
> Vytvorenie podmienok pre štúdium študentov so špecifickými potrebami a Interiérový dizajn ako prostriedok prevencie a liečenia civilizačných chorôb.

Rok 2015 bol mimoriadne bohatý na ocenenia a nominácie našich kolegov v architektonických súťažiach a prehliadkach. Ocenenia našich kolegov za ich vedeckú a publikačnú prácu:
> Za výnimočné považujeme ocenenie publikácie Henriety Moravčíkovej **Friedrich Weinwurm: „Architekt/Architect“**, ktorá získala ojedinelé medzinárodné uznanie, keď bola zaradená medzi 10 najkrajších publikácií o architektúre na knižnom veľtrhu vo Frankfurte nad Mohanom
> Profesorka Henrieta Moravčíková v spolupráci s grafickou Lubicou Segečovou a fotografkou Olja Triaška Stefanovič získala za knihu **Friedrich Weinwurm: „Architekt/Architect“** cenu Najkrajšia kniha Slovenska za rok 2014, v kategórii Vedecká a odborná literatúra.

Ocenenia našich kolegov za ich tvorivú – publikačnú a umeleckú činnosť:
> Krišťaľové krídlo 2015 získal Štefan Polakovič v kategórii architektúra za originálnu rekonštrukciu panelového domu v Rimavskej Sobotě
> Henrieta Moravčíková v kategórii publicistika za rozsiahlu monografiu popredného predstaviteľa medzivojnovej architektúry na Slovensku Friedricha Weinwurma.

Ocenenia našich kolegov za ich tvorivú – publikačnú a umeleckú činnosť:
> Andrej Alexy, Štefan Rafanides za obytný súbor Svornosť – nominácia na cenu CEZAAR 2015, nominácia na cenu ARCH 2015
> Michal Ganobjak, Vladimír Hain, Martin Paško, Zuzana Zacharová za Elektrárňa Piesťany – rekonštrukcia industriálnej pamiatky – nominácia na cenu ARCH
> Igor Salcer, Lukáš Šíp, Anita Stanková
> Jozef Luľkovič za Administratívnu budovu STRÁŽE – nominácia na cenu ARCH

Za najvýznamnejšie výstavy roku 2015 realizované na Fakulte architektúry patria:
> **Výstava diela Vladimíra Dedečka**, kurátormi výstavy boli arch. P. Paňák a M. Kusý
> **Emancipované** – výstava prvej generácie architektiek na Slovensku, kurátorka výstavy prof. H. Moravčíková

V oblasti kvalifikačného rastu bola úspešne zavŕšená inaugurácia Prof. Ing. arch. Jany Pohaníčovej, PhD.
V rámci publikačných aktivít sme zaznamenali bohatú žatvu monografií a publikačných výstupov v kategórii CC, Web of Science a Scopus.

OBLASŤ ROZVOJA
Z rozvojových aktivít, ktoré skvalitňujú prostredie pre výučbu ako aj výskum a tvorivé aktivity sa fakulte podarilo dobudovať stavebnú časť projektu Univerzitný vedecký park STU Bratislava, ktorého je fakulta súčasťou. V rámci projektu sa realizovala obnova budovy FA STU – jej prvého podzemného podlažia. V priebehu roku 2015 prebiehali súčasne aktivity zamerané na získanie zariadení, pre dobudovanie špičkových laboratórií.

Pred nami je rok plný výziev. K nim patrí predovšetkým nadviazanie na úspechy, ktoré fakulta dosiahla v roku minulom, k tým náročnejším zas

vysporiadanie sa s horšou finančnou situáciou a s dosiahnutím relevantných výstupov pre ďalšie kolo akreditácií, ktoré nás čakajú v najbližších rokoch.
Rok 2016 sa nesie v znamení osláv 40. výročia založenia fakulty a 70. výročia výučby architektúry na Slovensku a na Slovenskej vysokej škole technickej. Je to príležitosť ukázať našim partnerom, ale predovšetkým sebe samým všetky naše pozitívne a silné stránky.

Všetkým vám prajem, aby sme tieto výzvy zvládli dôstojne a so ctou. Aby sme z nich vzišli posilnení a zomknutí.

Lubica Vitková
dekanka Fakulty architektúry STU v Bratislave

HODNOTENIE VÝSKUMNEJ, VÝVOJOVEJ, UMELECKEJ A ĎALŠEJ TVORIVEJ ČINNOSTI SLOVENSKEJ TECHNICKEJ UNIVERZITY V BRATISLAVE

Akreditačná komisia hodnotila výskumnú, vývojovú a ďalšiu tvorivú činnosť STU za hodnotené obdobie rokov 2008–2013 pričom hodnotila a) výstupy výskumu (ďalej „atribút výstupov“) b) prostredie pre výskum (ďalej tiež „atribút prostredia“) c) ocenenie výsledkov výskumu (ďalej tiež „atribút ocenenia“)

SLABÉ STRÁNKY:
b) na viacerých fakultách v niektorých oblastiach výskumu roztrieštenosť,
c) slabá publikačná činnosť akademických zamestnancov (OV -19), ako aj doktorandov (OV 2,4 a 5) na FA STU, na Centrálnom pracovisku STU v OV - 5, SvF STU uvádza 19 výstupov doktorandov z obdobia pred rokom 2008 a 20% doktorandov nemá žiadny publikačný výstup.

Výsledky hodnotenia výskumu, v ktorých mala fakulta v hodnotenom období akreditované študijné programy:

Fakulta	Číslo a oblasť výskumu	Hodnotenie výskumu Kategoría hodnotenia
Fakulta architektúry	19. Poľnohospodárske a Lesnícke vedy	C+ / 2,25
	5. Projektovanie, inžinierstvo, technológie a vodné hospodárstvo	B/ 2,75
	4. Umenie	B/3,05
	2. Humanitné vedy	C+ / 2,25

Výsledky hodnotenia atribútu výstupov študentov doktorandských študijných programov v oblasti výskumu, v ktorej mala fakulta akreditované študijné programy tretieho stupňa:

Fakulta	Číslo a oblasť výskumu	Hodnotenie výskumu Kategoría hodnotenia
Fakulta architektúry	5. Projektovanie, inžinierstvo, technológie a vodné hospodárstvo	C+ / 2,25
	4. Umenie	D +/1,25
	2. Humanitné vedy	C / 2,05

Spracované podľa: Hodnotiacia správa AK (schválená 2015)

ODPORÚČANIA AKREDITAČNEJ KOMISIE NA ZLEPŠENIE PRÁCE :
1. Rozširovať spoluprácu STU a jej fakúlt s ostatnými vysokými školami predovšetkým vo vedeckej a výskumnej oblasti s cieľom dosiahnuť primeranej synergie.
2. Výrazne zvýšiť publikovanie doktorandov v anglickom jazyku na MfF STU.
3. Nadalej zlepšovať technické vybavenie jednotlivých pracovísk STU.
4. Udržať grantovú úspešnosť zo zahraničných ako aj z domácich zdrojov.
5. Zvážiť skutočnosť, či veľmi blízke (skoro rovnaké) študijné programy je potrebné realizovať súbežne na viacerých fakultách.
6. Zvyšovať počet zahraničných študentov, ako aj zahraničnú spoluprácu.
7. V OV19 zvážiť fúziu študijného odboru Krajinná a záhradná architektúra (len 1. stupeň) uskutočňovaného na FA STU so študijným odborom Krajinnárstvo (2. a 3. stupeň) na SvF STU.
8. Zvýšiť a udržať rozsah a kvalitu výučby základných prírodovedných predmetov (matematika, fyzika, chémia). Zabezpečiť vyučovanie týchto predmetov učiteľmi, ktorí v danej oblasti vedecky pracujú.
9. Implementovať mechanizmy na podporu špičkových pracovísk.

PRÍHOVOR	Príhovor dekanke	2–3
VÝSTAVA / FAKULTA	Zx dlhé storočie / Vianopulpy volume 4	4
SÚŤAZ	Cena prof. Chrobáka 2015	5
SEMINÁR	Semináre Sto Slov	6–7
OZNAMY	Úspech knihy o Weinwurmovi	8

Hodnotenie ŠP na FA STU v rámci KA 2014 /2015						
Podskupina študijných odborov	Názov študijného programu, dĺžka štúdia, hlavný garant	Forma	Jazyk	Skratka titulu	Spôsobilosť na dobu	Odôvodnenie vyjadrenia
1. stupeň štúdium (B)						Bakalárske
2.2.6 Dizajn	Dizajn výrobkov (dĺžka štúdia : 4 roky) (garant: doc. P. Pallatka)	D	S	Bc.	4 roky na štandardnú dĺžku štúdia	Nový ŠP
5.1.1 Architektúra a urbanizmus	Architektúra a urbanizmus (dĺžka štúdia : 4 roky) (garant: prof. P. Vodrážka)	D	SA	Bc.	Do najbližšej akreditácie SA	
6.1.17. Krajinná a záhradná architektúra	Krajinná a záhradná architektúra (dĺžka štúdia : 4 roky) (garant: doc. I. Belžáková)	D	S	Bc.	4 roky na štandardnú dĺžku štúdia	Nový ŠP
2. stupeň						Inžinierke/magisterské štú (I/M)
2.2.6 Dizajn	Dizajn (dĺžka štúdia : 2 roky) (garant: prof. I. Pallatka)	D	S	Mgr. art.	Do najbližšej akreditácie	
5.1.1 Architektúra a urbanizmus	Architektúra (dĺžka štúdia : 2 roky) (garant: prof. J. Keppel)	D	SA	Ing.arch.	do r. 2020 SA	KSP-A6 Rok narodenia garanta: 1950 (do konca augusta)
	Urbanizmus (dĺžka štúdia : 2 roky) (garant: prof. B. Kováč)	D	S	Ing.arch.	Do najbližšej akreditácie SA	

Spracované podľa: Hodnotiacia správa AK (schválená 2015)

Hodnotenie ŠP na FA STU v rámci KA 2014 /2015							
Podskupina študijných odborov	Názov študijného programu, dĺžka štúdia, hlavný garant	Forma	Jazyk	Skratka titulu	Spôsobilosť, dĺžka	Odôvodnenie vyjadrenia	
3. stupeň						Doktorandské štúdium (D)	
2.2.6 Dizajn	Dizajn (dĺžka štúdia : 3/4 roky) * (garant: prof. I. Pallatka/ P. Hamaš, V. Kotzaydová)	D	S	Art.D.	Do najbližšej KA	Nový ŠP	
5.1.1 Architektúra a urbanizmus	Architektúra (dĺžka štúdia : 3/4 roky) * (garant: prof. R. Špaček/ Prof. Keppel, doc. Šinkovčík)	D	SA	PhD.	do r. 2020 4 roky Na štandardnú dĺžku štúdia	KSP-A6 Rok narodenia garanta: 1950 (do konca augusta)	
	Urbanizmus (dĺžka štúdia : 3/4 roky) * (garant: prof. B. Kováč/ L. Vitková, V. Jaklová)	D	SA	PhD.	3 roky Na štandardnú dĺžku štúdia	Zvýšiť publikačnú aktivitu v kategórii A	
			E	SA	PhD.	4 roky Na štandardnú dĺžku štúdia	Nový ŠP
	Obnova architektonického dedičstva (dĺžka štúdia : 3/4 roky) * (garant: prof. P. Gregor/ Gregorová, Kusanová)	D, E	S	PhD.	Nie je spôsobilá		
	Tedria architektúry (dĺžka štúdia : 3/4 roky)* (garant: prof. H. Moravčíková/ J. Bencová, J. Pohaníčová)	D, E	S	PhD.	Nie je spôsobilá		

Habilitácie a inaugurácie					
Študijný odbor (titlo a názov)	Garant	Spoločný garant 1	Spoločný garant 2	Vyjadrenie AK (spôsobilosť, obmedzenia)	Odôvodnenie vyjadrenia
5.1.1.1 Architektúra a urbanizmus	Špaček Róbert, prof. Ing. arch. CS: (1952)	Moravčíková Henrieta, prof. Ing. arch. PhD. (1963)	Kováč Bohumil, prof. Ing. arch. PhD. (1952)	Je spôsobilá v časovom obmedzení na dva roky (§ 83 ods. 8 zákona)	KHCV-A5 – splnené z hľadiska úrovně garantov podľa VPOH, celkové personálne zabezpečenie študijného odboru dáva predpoklady pre zlepšenie
2.2.6 Dizajn	Pallatka, Peter, prof. Akad. soch. (1962)	Hamaš Peter, doc. Akad. Soch. (1952)	Kotzaydová Veronika, doc. Ing. PhD. (1974)	Je spôsobilá do najbližšej KA (§ 83 ods. 7 zákona)	

2 X DLHÉ STOROČIE

Projekt s názvom „2x dlhé storočie“ prostredníctvom dvoch výstav zaostruje pohľad na najvýznamnejšie diela a tvorcov architektúry 19. storočia na území Slovenska v kontexte európskych kultúrnych prúdov. Dvojica vzájomne podmienených, ale samostatných výstav vznikla ako výsledok dlhodobého výskumného procesu autorov Jany Pohaníčovej a Petra Budaya významne prispieva k prehĺbeniu a šíreniu poznatkov o historickej architektúre na Slovensku. Výstavný projekt bol zrealizovaný Slovenským inštitútom v Budapešti a Ústavom dejín a teórie architektúry a obnovy pamiatok na Fakulte architektúry STU v Bratislave, Slovenská republika. Podujatie sa uskutočnilo pod záštitou Mgr. Gabriela Hushegyiho, riaditeľa Slovenského inštitútu v Budapešti v Maďarsku, doc. Ing. arch. Lubice Vítkovej, PhD., dekanke Fakulty architektúry STU v Bratislave na Slovensku a PhD. Magdalény Fazekašovej, riaditeľky vydavateľstva TRIO Publishing, s.r.o., Slovenská republika. Prvá časť s názvom „Od Hefeheho po Jurkoviča. Dlhé storočie v architektúre na Slovensku“ slovom (v angličtine, slovenčine i maďarčine) i obrazovou dokumentáciou sprevádza najvýznamnejšími stavbami tzv. dlhého storočia na území Slovenska. Výber dokumentuje typologickú a štýlovú rozmanitosť architektúry tejto

prof. Jana Pohaníčová a Mgr. Gabriel Hushegyi

doby, spolu s jej konštruktívnym géniom a všetkými pozitívnymi industriálnymi vplyvmi, a odráža aj subjektívne nároky a individuálny vkus objednávateľov. Keďže architektúra je vždy barometrom doby, v ktorej vzniká, nemožno obísť ani národné prebudenie, ktoré našlo svoj odraz v architektúre. Treba zdôrazniť, že hral rolu ešte jeden faktor, ktorý sa výrazne podieľal na osobitosti architektúry v prebádanom a predstavovanom období: otvorenosť architektonickej scény v zmysle citlivej reflexie podnetov, ktoré k nám prichádzali z krajín bezprostredných, ale aj vzdialenejších susedov. Územie Slovenska, vtedy súčasť Rakúsko-Uhorska, ako symbolická križovatka kultúr tieto rozmanité vplyvy akceptovalo a tiež osobitým spôsobom transformovalo. Architektonickým dielam však dala esprit výnimočnosti aj úcta k domácim stavebným tradíciám a cit pre génia loci. A tak sa pri jednotlivých stavbách vedľa mien veľkých architektov objavujú i menej známe osobnosti z regiónov, ktoré dodali architektúre osobitý odtieň. Autorka konceptu a textov výstavy bola Jana Pohaníčová, kurátorkami výstavy boli Jana Pohaníčová a Danica Šoltéssová. Autorom grafického dizajnu bol Braňo Gajdoš. Druhá časť s názvom „Fenomén Feiglerovci. Bratislavskí architekti, staviteľia a stavební podnikatelia“ prostredníctvom niekoľkých generácií bratislavskej rodiny architektov, staviteľov a stavebných podnikateľov približuje v medzinárodných kontextoch dosiaľ málo poznanú polohu našej historiografie architektúry. Výstava koncipovaná naprieč tvorivým a osobnostným spektrom niekoľkých poskytuje komplexný obraz o architektonickom diele, ktoré premostuje impozantne dlhú epochu – počnúc barokovým klasicizmom až k obzorom moderny. Na dobovej európskej i uhorskej architektonickej scéne Feiglerovci šírkou tvorivého záberu a citlivou reflexiou aktuálneho diania prekročili horizont regiónu.

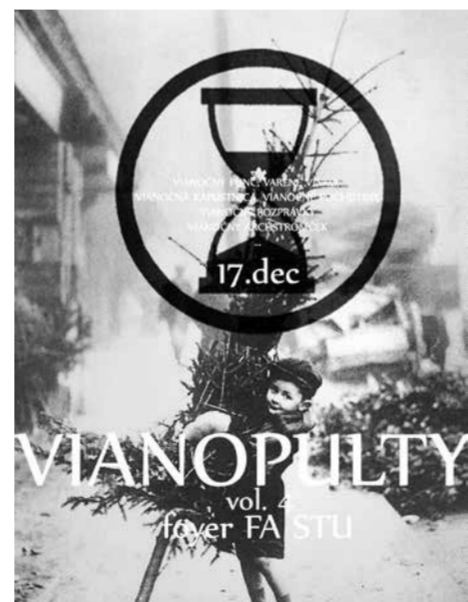
VIANOPULTY VOLUME 4

Predvianočný čas tlmenej zhomom získavania zápočtov ako i posledných ateliérových konzultácií, taký bol 17. december 2015. Každoročná opakovateľnosť tých istých často vysilujúcich situácií sa snažíme už po štvrtý krát narušiť na FA STU jedným z konceptov skupiny young.s – Vianopulty. Vôňa vianočnej kapustnice a vianočného punču podľa tajnej receptúry rozplývajúca sa chodbami fakulty, melódie a nezabudnuteľné hlásky z tradičných vianočných rozprávok, domáce sladké pochutiny, to všetko sa pomaly stáva tradíciou i našej fakultnej pôdy. Tento ročník za výdatnej podpory študentov a ex-študentov našej fakulty Janky Korčokovej, Adriany Klein a Barbory Čelkovej. Tak ako každý rok i tento sa nezaobišiel bez minivorkshopu s témou archstromček, tento krát pod kreatívnym patronátom prváčeniec Viktora Mikovčáka, Michaely Perejdovej, Mariána Olexu, Kristíny Matouškovej, Kristíny Macharovej, Adama Mravíka a Vlady Lipianskeho, ktorí postupne zisťujú to klasické pravidlo architektonickej praxe: z ničoho niečo, z tak mála veľa, ale stále s radosťou a nadšením. Tradične skvelá atmosféra vytvorená všetkými vami, ktorí ste sa zapojili, zastavili, požili a zabavili. Bez vás by táto energia prestávala mať

Schopnosť pohotovo, komplexne, pragmaticky a hlavne moderne reagovať na aktuálne požiadavky doby, ale aj všadeprítomný zmysel pre tradičný koncept architektúry iba potvrdzujú fakt, že dielo Feiglerovcov v spektre architektonickej tvorby dlhého storočia oscillovalo medzi tradíciou a inováciou. Túto črtu postrehol aj Ákos Morávanský, ktorý konštatoval, že: „*vynikajúce osobnosti architektúry Rakúsko-Uhorskej monarchie sa nikdy neodдали určitému štýlovému smerovaniu natoľko radikálne, aby sa úplne prerušil dialóg s minulosťou.*“ Autormi konceptu, textov výstavy a kurátormi výstavy sú Jana Pohaníčová a Peter Buday. Autorom grafického dizajnu Braňo Gajdoš. Projekt bol finančne podporený grantom Ministerstva kultúry SR Pro Slovakia číslo MK-6520/2015/5.1. Expozícia bola otvorená vernisážou 15. decembra 2015 v Slovenskom inštitúte v Budapešti a trvala do 15. januára 2016.

—red. upr. podľa TS, Foto z vernisáže výstavy: Slovenský inštitút v Budapešti—

plagát, autor Ing. arch. Jozef Bátor, PhD.

—Jozef Bátor—

zmysel a preto moje vrelé poďakovanie. Tešíme sa na ďalší ročník s ďalšími ľuďmi, ktorým aktivita nad rámec tej povinnnej je prirodzená, s tými, ktorí nechcú školu len navštevovať ale ňou i žiť.

CENA PROF. CHROBÁKA 2015

Polyfunkčný objekt Nové Kamenné námestie –autor: Matej Uhlík (návrh č.5) vedúca práce: doc. Ing. arch. Lubica Ilkovičová, PhD.

Minuloročná cena za konštrukcie v architektúre, ktorá sa nazýva aj **Cena profesora Vladimíra Chrobáka** sa udeľuje za ateliérové tvorby, v ktorých tektonika architektonického výrazu je odrazom konštruktívneho riešenia, alebo v ktorých sú v použité ojedinelé a progresívne riešenia konštrukcií. Minuloročná cena bola už po druhý krát udeľená Bc. Andrei Javorkovej pod vedením hosťujúceho profesora Ing. arch. Andreja Alexyho. Porota súťaže o Cenu prof. Vladimíra Chrobáka zasadala 1. 7. 2015 v zložení: hosť. prof. Ing. arch. Lubomír Závodný – predseda hosť. prof. Ing. arch. Andrej Alexy doc. Ing. arch. Michal Hronský, PhD. Ing. arch. Beáta Polomová, PhD.

Do súťaže bolo prihlásených 8 návrhov. Vyhodnocovanie prihlásených návrhov prebiehalo v dvoch kolách. Do druhého kola postúpili nasledovné návrhy:

- > **Mediálny pavilón Kamenné námestie** – autor: Matúš Petriska (návrh č.2) vedúca práce: Ing. arch. Eva Vojteková, PhD.
- > **Culture LOOP Šafárikovo námestie** – autor: Bc. Andrea Javorková (návrh č.4) vedúca práce: hosť. prof. Ing. arch. Andrej Alexy
- > **Polyfunkčný objekt Nové Kamenné námestie** – autor: Matej Uhlík (návrh č.5) vedúca práce: doc. Ing. arch. Lubica Ilkovičová, PhD.
- > **Polyfunkčný objekt Kamenné námestie** – autor: Veronika Paľová (návrh č.6) vedúca práce: Ing. arch. Eva Vojteková, PhD.
- > **Polyfunkčný objekt Kamenné námestie** – autor: Jana Raticová (návrh č.8) vedúca práce: Ing. arch. Andrej Maciak, PhD.)

autor foto Alexander Kupko

archstromček, autor foto Ing.arch. Jozef Bátor, PhD.

Porota sa po rozprave o návrhoch jednomyselne rozhodla udeliť Cenu prof. Vladimíra Chrobáka za konštrukcie v architektúre návrhu číslo 4 – **Culture LOOP** pre celkovú architektonicko-urbanistickú jednoznačnosť návrhu v prostredí Šafárikovho námestia.

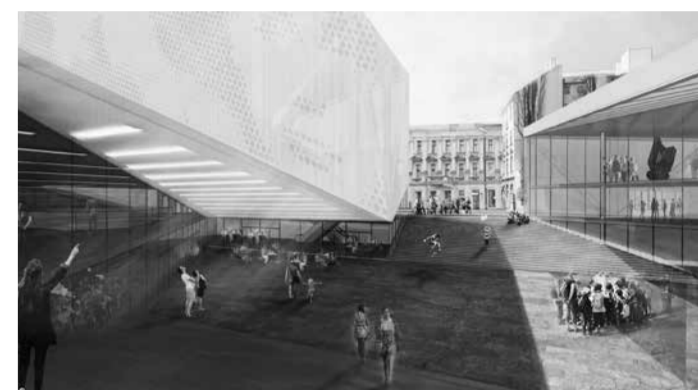
Autorka Bc. Andrea Javorková osadila objekt kultúrneho centra so silnou mierou istoty do daného prostredia blokovej zástavby. Svojobytným urbanizmom a komorným vnútorným prostredím nadviazala na existujúcu uličnú sieť a hmotovo uzavrela priestor námestia. Základná hmota vloženého kvádra je rozdelená na dve časti líniami peších fahov, ktoré nadväzujú na existujúcu uličnú sieť tak, že nová budova v danom prostredí nepôsobí ako bariéra, ale funkčný doplnok uzatvárajúci prostredie Šafárikovho námestia. Rozdelenie budovy umožnilo vytvoriť poloverejné nádvorie, ktorého dominantou je Open-Air sála komunikujúca s nádorím. Budova je uzavretá do seba, čím korešponduje s okolitou blokovou zástavbou a zároveň sa otvára do okolia centra mesta. Budova sa svojím tvarom pred okolím v určitých miestach uzatvára a v iných bodoch vtahuje ľudí dnu.

V zmysle štatútu ceny porota udelila ešte dve odmeny nasledovným návrhom: Polyfunkčný objekt Nové Kamenné námestie – autor: Matej Uhlík, návrh číslo 5 a Polyfunkčný objekt Kamenné námestie – autor: Veronika Paľová, návrh číslo 6.

V návrhu číslo 5 – Polyfunkčný objekt Nové Kamenné námestie v problémovom území pred bývalým obchodným domom Prior študent umiestnil budovu, ktorá je konštruktívne riešená ako vykonzolaný tubus s trojuholníkovou mriežkovou štruktúrou ako odkaz na pôdorys obchodného domu. Budova je napojená na existujúci objekt bytového domu, zdvihnutím reaguje na existujúce pešie trasy a snaží sa zabezpečiť prehľad na dominanty v území a zachovať bezkolízny peší nástup do hlavného vstupu obchodného domu. Pozitívom práce je súlad odvážneho konštruktívneho riešenia s architektonickým výrazom budovy.

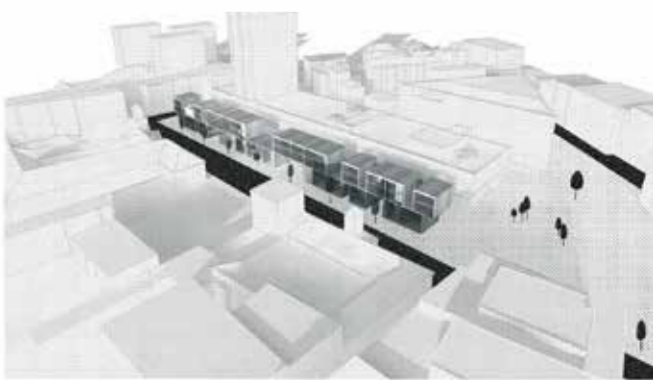
V návrhu číslo 6 – Polyfunkčný objekt Kamenné námestie – autor: Veronika Paľová sa porota rozhodla udeliť cenu pre racionálnu architektúru, ktorá v priestore pred bývalým obchodným domom Prior v priestore pozdĺž Špitálskej ulice vytvára v mieste pôvodnej uličnej čiary náhradu za pôvodnú zástavbu pretransformovanou novou perforovanou lineárnou hmotou a súčasne nahrádza existujúce nevyhovujúce stánky. Návrh priznáva osadením objektov bývalú uličnú čiaru, ale necháva cez svoje transparentné perforované kubusy vnímať aj horizontálnu líniu podnože spájajúcej bývalý obchodný dom a hotel Kyjev.

—Ing. arch. Eva Vojteková, PhD. –tajomníčka súťaže, Autori návrhov: Bc. Andrea Javorková, Matej Uhlík a Veronika Paľová—

Culture LOOP Šafárikovo námestie – autor: Bc. Andrea Javorková (návrh č.4) vedúci práce: hosť. prof. Ing. arch. Andrej Alexy

Polyfunkčný objekt Kamenné námestie – autor: Veronika Paľová (návrh č.6) vedúca práce: Ing. arch. Eva Vojteková, PhD.

SEMINÁRE STO SLOV

V priebehu jesenných mesiacov 2015 prebiehal cyklus medziodborových doktorandských seminárov pod názvom STO SLOV. V spolupráci Fakulty architektúry STU, Vysoké školy výtvarných umení a občianskeho združenia Paradoxy AD sa uskutočnili tri semináre, na ktorých vybraní doktorandi mali možnosť prezentovať témy, ktoré sú predmetom ich výskumu. Autorky projektu Katarína Lauková Zajíčková a Irena Dorotjaková sa sústredili na vyhľadávanie zaujímavých výskumných tém, a súčasne na vzájomné prepájanie odborníkov predovšetkým z architektúry, dizajnu, urbanizmu, scénografie a užitočného umenia s inými súvisiacimi odbormi. Prvý seminár sa uskutočnil na Ústave interiéru a výstavníctva FA STU 4. novembra 2015 a svoje témy prezentovali Zuzana Humajová a Liana Rosinová.

KANCELÁRIA BUDÚCNOSTI

ZUZANA HUMAJOVÁ
Prednáška sa zaoberala súčasnosťou, v ktorej sa ľudia ocitli pri vykonávaní práce v tzv. vedomostnej spoločnosti, pretože technológie napredujú rýchlejšie ako je schopnosť ľudí adaptovať sa na vzniknuté podmienky. Nezastaviteľná informatizácia a prienik technológií do našich životov sa dotýka spôsobu akým pracujeme, miesta kde pracujeme a času kedy pracujeme. Preto teda ešte stále do kancelárií chodíme, dokonca si vytvárame co-workingové centrá, kde môžeme pracovať spolu v jednej miestnosti viacerí? Ako nám vedomostná práca s technológiami ovplyvňuje až poškodzuje zdravie?

Zuzana Humajová

ZMYSEL ŠPINAVEJ ARCHITEKTÚRY. SEDÁ

LIANA ROSINOVÁ
Prednáška sa zaoberala protipólom bielej – šedou. V kontexte fenoménu bielej autorka objasňuje nové kritické výklady privilegovania bielej farby v umení a architektúre, ktoré narúšajú obraz bielej ako vrcholu čistoty, morálky, evolúcie, vznešenosti a pod. venuje predstaveniu ideí a diel vybraných umeleckých a historických postáv, ktoré sa venovali téme bielej. Zdá sa, akoby celá morálna, etická, funkčná a tiež technická nadradenosť architektúry závisela od belosti jej povrchu. Neodškriepiteľný je fakt, že tak ako v antike, je aj obraz čisto bielej moderny lživý. V skutočnosti Le Corbusier mal len jednu stavbu úplne bielu, len tretina budov bola kompletne v takmer bielych tónoch a modernistickí architekti tenkú vrstvu bielej neskôr odstraňovali v prospech prirodzenej farebnosti materiálov. Aj preto je potrebné revidovať bežnú predstavu o bielej a položiť nové otázky. Na jednej strane sa objavuje potreba očistenia od pretlaku, hromadenia, navrstvova-

Liana Rosinová

nia nielen vecami či farbami, ale aj nadbytočnými ideami a informáciami. Na druhej strane naopak vzniká potreba uniknúť z množstva abstraktnej čistoty a belosti vzdialenej od každodenného života a objavuje sa naliehavá potreba po farebnosti a príbehoch. Otázkou ostáva, či hľadanie harmónie vôbec súvisí s farebnosťou... Autorka uvádza, že podľa Marka Wigleyho belosť neostáva po odstránení vrstiev, ale sama je vrstvou. Navyše svoj lesk ľahko stráca zošednutím či zožltnutím, aj preto bielu predstavuje ako citlivý senzor, ako kameru i monitor súčasne.

Druhý seminár sa uskutočnil na Vysoké škole výtvarných umení 11. novembra 2015 a prednášajúcimi tu boli Filip Horník, Danica Pišteková, Marek Peťovský a Ivan Siláči.

SPOMIENKY NA BUDÚCNOSŤ

FILIP HORNÍK
Prednáška sa zaoberala alternatívnymi realitami, vzťahom histórie k prítomnosti, autor chce výskumom objasniť pohľad na historicko-umelecký vývoj, ktorý sa vrství už od nepamäti. Príbeh našej minulosti však nie je ani zďaleka uzavretý. Minulosť ľudstvo definuje, definuje kultúru. Archeológovia neustále hľadajú a nachádzajú artefakty, ktoré nám pomáhajú doplniť informácie o našej minulosti. Je teda zaujímavé, že história, ktorú sa učíme v školách ešte nie je celkom dopovedaná. Ak nepoznáme úplnú pravdu, môžeme teda s istotou hovoriť o prítomnosti ako o jedinej a právoplatnej realite? Existencia alternatívnych realít nám umožňuje skúmať pravdepodobnosti i nepravdepodobnosti vývinu našej kultúry, no namiesto odpovedí prináša ešte viac otázok, ktoré otvárajú priestor pre nové interpretácie objektov, ktoré reflektujú vzťah materiálnej kultúry, histórie a jej alternatív.

FENOMÉN LOFTU VO FILME

MARK PEŤOVSKÝ
Prednáška sa zaoberala obrazom priestoru vo filme, resp. hľadaním paralel medzi filmom a architektúrou prostredníctvom konvertovaného priestoru – loftu a jeho parametrami zachytenými vo filmovej tvorbe. Autor predstavil na konkrétnych filmových príkladoch filmov Okno do dvora od Alfréda Hitchcocka a Zväčšenina od Antonioniho rôzne spôsoby fungovania virtuálneho filmového priestoru vo filme a vzťah k tematickým prvkom filmu. Autor sleduje úlohu architektúry priestoru a jeho vplyv na postavy.

MEZI ARCHITEKTÚROU A ODEVOM. PARALELY STRIHU A 9 ŠTVORCOVÉHO „GRIDU“

DANICA PIŠTEKOVÁ
Prednáška predstavila diagramatické genealógie, kde diagram predstavuje abstraktný nástroj, ktorý dokáže prijímať rôznorodé informácie a udržať si pri tom stály rámec. Autorka hovorí o paralelách odevu a architektúry, kde príkladom z architektúry je 9-štvorcový „grid“, ktorý v genealógii od Palladia až ku Corbusierovi dokáže prijímať vlastnosti špecifické pre danú dobu a architektka. Tento „grid“ zároveň nestráca svoje základné charakteristiky, ktoré je možno stále vystopovať. V odevu je to strih, ktorý v turbulentnom 19. storočí dosiahol úžasný pokrok a začal hľadať systém. Blokovaný strih a 9 štvorcový „grid“ sú tak podobným zápisom budúcich priestorov. Geometria, harmónia častí a proporcie sa tak stávajú hľadaným spoločným predkom oboch disciplín.

O PROJEKTE: ZAŽI LUČENEC. ARCHITEKTI V MESTE IVAN SILÁČI

Autor predstavil spôsob riešenia problematických zón v meste Lučenec prostredníctvom participatívneho projektu. Ako predstaviteľ občianskeho združenia Young Folks LC a zároveň koordinátor odbornej a vecnej diskusie medzi samosprávou a obyvateľmi sa zaoberá podobou dlhodobodegradujúcich území v Lučenci. Fakulta architektúry STU zastrešuje projekt v podobe prepojenia praxe a tvorby študentských návrhov. Študenti sa už počas štúdia zoznamujú s procesmi plánovania v meste a učia sa implementovať názory budúcich užívateľov priestoru. Takto vzniklo dvanásť študentských prác. Koordinátor projektu Ivan Siláči počas celej doby trvania viedol s obyvateľmi, poslancami či odborníkmi verejnú diskusiu o problémoch, potenciáloch a možných riešeniach pre danú lokalitu. Výsledkom je vzbudivé a udržanie angažovanosti miestnych obyvateľov, ktorí aj naďalej sledujú kroky samosprávy a sú účastní v procese projektov prípravy vybraných území.

Tretí seminár bol 25. novembra 2015 na Ústave interiéru a výstavníctva Fakulty architektúry STU a prednášajúcimi boli Peter Mazalán, Lubica Mildeová a Ján Ptačin.

SÚČASNÁ OPERNÁ SCÉNOGRAFIA

PETER MAZALÁN
Prednáška predstavila divadelné umenie, v ktorom pri tvorbe konceptov už od druhej polovice 20. storočia neplatia klasické schémy. Od sedemdesiatych rokov 20. storočia sa v nemeckom prostredí udomácnil pojem Regietheater – režisérské divadlo. Divadelní kritici ním označujú koncepty, keď dielo už nie je primárne umením autora, v hudobnom divadle skladateľa, ale predovšetkým smelou víziou režiséra a jeho pretlmočením príbehu do iných reálií, historických období a vzťahových schém. Reinterpretácie prebiehajú aj vo výtvarnej dimenzii. Scénografia už nie je kaširovaním uličných zákutí pre zamilované sopránovo-tenorové duety a ani set maľovaných perspektív vyťahaných v povzrisaku nad scénou. Do operného divadla prišli nové médiá, akustické manipulácie a nekompromisné škry hudobných a libretistických predláh aplikované režisérmi a výtvarníkmi. Na príkladoch Annie Viebrock a ďalších ukázal príklady ako sa v opernej scénografii uplatňuje používanie netradíčných miest (stanica, opustený objekt). Autor sa zamýšľa nad tým „kde sú, ak vôbec existujú hranice interdisciplinárnych manipulácií v najkomplexnejšom umeleckom druhu, opere?“

KULT INTIMITY. DIZAJN A SUBKULTÚRY

LUBICA MILDEOVÁ
Prednáška uvažuje o konceptuálnom dizajne, kde je komerčná funkcia dizajnu a seriovosť prevrátená naruby a častokrát produkt samotný konzum kritizuje. Na návrhoch primárne inšpirovaných fyzickým ľudským telom aj duševnou stránkou jedinca ako individuality v konfrontácii a ambivalentom vzťahu s jeho okolím, prostredím a spoločnosťou autorka rozvíja úvahy o Body Designe. Konceptuálny základ práce vychádza zo širokých inšpiračných zdrojov, kde výsledkom hybridného nábytku / či mikroarchitektúry sú malé intímne priestory pre človeka – skrýše. Nábytkové objekty teda symbolizujú vlastný mikrosvet človeka, ktorý mu poskytuje intimitu prostredníctvom rôznych stupňov izolácie od rušivých okolitých vplyvov. Ústrednou témou objektov je teda jednotlivec, často z marginalizovaných skupín, jeho psychické pochody, emócie a názory, ktoré v súvislosti s okolím a vzťahom k spoločnosti musí často krát potláčať, meniť, prispôbovať, a teda ukrývať. Formálne spracovanie objektu priamo vychádza

Zlava: Ivan Siláči, Filip Horník, Marek Peťovský

Danica Pišteková

zo zaužívaného tvaroslovia úložného nábytku a voľne nadväzuje na dizajnerský trend prispôbovania produktov pre určité cieľové skupiny.

SVETELNÝ DIZAJN

JÁN PTAČIN
Prednáška prezentovala navrhovanie umelého svetla a spôsoby jeho využívania v architektúre a scénografii. Svetlo fascinuje ľudstvo od nepamäti: od magického vnímania svetla, ako prítomnosti nadprirodzeného, jeho uctievania a povýšenia na úroveň božstva, cez racionálnu snahu o rozlúsknutie jeho fyzikálnej podstaty, ktorá sa po stáročia vymykala chápaniu najväčších mysliteľov sveta, až po jeho pochopenie, spútanie a využitie na praktické či estetické ciele. Svetelný dizajn je kombináciou vedy a umenia. Je to odbor, ktorý kombinuje poznatky viacerých vedných a umeleckých disciplín do nového celku. Špičkoví svetelní dizajnéri by mali mať plnú moc nad nástrojmi ktorými disponujú, mali by plne ovládať fyzikálne a estetické vlastnosti svetla – funkcie, kvality a možnosti tohto zázračného média. Svetelný dizajn sa študuje na vysokých školách vo svete a aj vďaka podpore osobnosti na Katedre scénografie VŠMU je úspechom autora vytvorenie predmetu s rovnomenným názvom.

Vlavo: Ján Ptačin

Semináre ukázali aký široký multidisciplinárny záber tém spracovávajú a akými rôznorodými cestami a spôsobmi prístupujú doktorandi k témami a samotnému výskumu. Niektoré témy boli teoreticko-filozofického alebo historio-grafického charakteru, niektoré boli späté s experimentom aj s praxou. Semináre finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR grantom MK-4417/2015/4.4.6.

–JD,
Foto: Matej Kováč–

Lubica Mildeová

Peter Mazalán

ÚSPECH KNIHY O WEINWURMOVI

Po viacerých domácich oceneniach ako Cena Spolku architektov Slovenska, Najkrajšia kniha Slovenska 2014 a Krištáľové krídlo kniha autorky Henriety Moravčíkovej *Friedrich Weinwurm*. *Architekt* zaznamenala medzinárodný úspech a bola zaradená medzi desať najkrajších kníh o architektúre, ktoré vyšli minulý rok v Európe. Knihu vybrali spomedzi 173 nominovaných publikácií zo 63 vydavateľstiev z celého sveta. Cenu International DAM Architectural Book Award udelili po siedmy raz a má vo svete veľký rešpekt. Je to vďaka zloženiu poroty, ktorá vždy pozostáva zo špičkových vydavateľov, dizajnérov, fotografov a kurátorov. Cenu odovzdali autorke 14. októbra 2015, v predvečer otvorenia Frankfurtského knižného veľtrhu v knižnici Nemeckého múzea architektúry.

Za grafickým dizajnom stojí Ľubica Segečová a autorkou súčasných fotografií architektonických diel je Olja Triaška Stefanovič. Z hodnotenia odbornej poroty uvádzame: „Obal prezrádza, o čom je kniha: kuchyne a kúpeľne budú mať terazzo dlážky a všetky ostatné izby parkety. Takže architekt navrhuje dom. Z obálky je ďalej jasné, že autor už nežije – dnes by už nikto nenakreslil pôdorys tak presne. Kniha je o slovenskom architektovi Friedrichovi Weinwurmovi, ktorý napriek tomu, že študoval v Berlíne a Drážďanoch a bol súčasníkom tvorcov ako Le Corbusier, Walter Gropius a Mies van der Rohe, je v Nemecku úplne neznámy. Predstavuje ho krásna monografia, ktorú napísala Henrieta Moravčíková a vydalo ju Vydavateľstvo Slovart v Bratislave. Text v angličtine a slovenčine. Celkovo má publikácia veľmi príjemný dizajn s ľahko čitateľným fontom a formátom o kúsok väčším ako A4 – je to presne ten typ knihy, ktorú radi vezmete do ruky.“

http://www.slovart.sk/buxus/generate_page.php?page_id=21956
<http://www.sav.sk/>

INFORMAČNÉ LISTY FA STU BRATISLAVA

ročník 23, 2015/2016, #5 január

Prvý raz vyšlo ako Informačný bulletin v marci 1992.

VYDÁVA: FA STU, Námestie slobody č. 19, 812 45 Bratislava

ŠÉFREDAKTORKA: Ing. arch. Irena Dorotjaková

KONTAKT: 0918 665 026, 02 / 57276178

E-MAIL: dorotjakova@fa.stuba.sk

DIZAJN/LAYOUT: Lenka Hámošová, MDes.

FOTOGRAFIE: Mgr. art. Matej Kováč,

Ing. arch. Irena Dorotjaková, archív FA STU

ISSN 1337-2475

REGISTRÁCIA MK: EV 2962/09

70:40:

VÝROČIE VÝUČBY ARCHITEKTÚRY
VÝROČIE ZALOŽENIA FA STU

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá autor.